

KYSELYLOMAKE: FSD3136 NUORISOBAROMETRI 2016

QUESTIONNAIRE: FSD3136 FINNISH YOUTH SURVEY 2016

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Hei, olen (nimi) Taloustutkimus Oy:stä. Teemme Nuorisobarometriä, ja haastattelemmekin nuoria, koska meitä kiinnostaa Sinun ajatuksesi tulevaisuudesta. Valmis tutkimus julkaistaan joulukuussa Nuorisosiain neuvottelukunnan toimesta.

Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Tutkimuksen tuloksista ei voi tunnistaa yksittäistä vastaajaa. Toivomme, että Sinulla on hetki aikaa vastata.

(HAASTATTELIJALLE TIEDOKSI: HAASTATTELU KESTÄÄ NOIN 20 MINUUTTIA, SOVI UUELLEENSOITTO TARVITTAESSA)

Seuraavaksi kysyn ajatuksiasi tulevaisuudesta.

(kysytty NB 2008, 2014) (HAASTATTELIJALLE OHJE: JOS "OPTIMISTINEN" JA "PESSIMISTINEN" EIVÄT OLE HAASTATELTAVALLE TUTTUJA, VOI KÄYTTÄÄ SANOJA "VALOISASTI" JA "SYNKÄSTI")

K1 Miten suhtaudut seuraaviin asioihin?

(5=erittäin optimistisesti, 4=optimistisesti, 3=en optimistisesti enkä pessimistisesti, 2= pessimistisesti, 1=erittäin pessimistisesti)

- 1) Oma tulevaisuutesi
- 2) Suomen tulevaisuus asuinmaana
- 3) Oman asuinpaikkakuntasi tulevaisuus
- 4) Maailman tulevaisuus ylipäänsä

(kysytty NB 2002, 2005)

K3 Miten tärkeää sinulle on, että 35-vuotiaana olet saavuttanut seuraavia asioita? (4 erittäin tärkeää, 3 melko tärkeää, 2 vain vähän tärkeää, 1 ei lainkaan tärkeää, 99 ei osaa sanoa)

- a) Oma perhe ja lapsia
- b) Läheisiä ystäviä
- c) Pysyvä työsuhde
- d) Pysyvä parisuhde
- e) Korkea elintaso
- f) Korkea koulutustaso
- g) Omistusasunto
- h) Oma auto
- i) Arvostettu yhteiskunnallinen asema
- j) Mahdollisuus matkustaa ja nähdä maailmaa
- k) Mahdollisuus tehdä ympäristöä ja luontoa säästäviä kulutusvalintoja
- l) Olet johtavassa asemassa
- m) Mahdollisuus käyttää paljon aikaa harrastuksiin
- n) Mahdollisuus tehdä itseäsi kiinnostavaa työtä
- o) Työskentely omassa yrityksessä
- p) Olet mukana politiikassa
- q) Sinua pidetään hyvännäköisenä
- r) Olet fyysisesti hyvässä kunnossa
- s) Olet henkisesti tasapainossa
- t) Olet saavuttanut julkisuutta
- u) Olet ollut avuksi toisille ihmisille

(NB 2004, 2007)

K4 Uskotko oman ikäluokkasi taloudellisen aseman tulevaisuudessa kehittyvän huonommaksi, paremmaksi vai yhtä hyväksi tai huonoksi kuin vanhemmilla ikäluokilla?

K5 Uskotko sinun jälkeesi tulevan sukupolven taloudellisen aseman tulevaisuudessa kehittyvän huonommaksi, paremmaksi vai yhtä hyväksi tai huonoksi kuin omalla ikäluokallasi?

(Huonommaksi / yhtä hyväksi / paremmaksi / en osaa sanoa)

K6a Kuinka todennäköisenä pidät seuraavia kehityskulkuja tulevaisuudessa Suomessa? (aikajänne 10 VUOTTA) (1=erittäin epätodennäköistä – 5=erittäin todennäköistä)

K6b Entä kuinka toivottavana pidät seuraavia kehityskulkuja tulevaisuudessa Suomessa?

(1=ei toivottavaa – 5=erittäin toivottavaa)

- a) Hyvinvointivaltio säilyy
- b) Ympäristön tila paranee
- c) Aineellinen elintaso paranee
- d) Eriarvoisuus vähentyy
- e) Ihmisillä on entistä enemmän vapaa-aikaa
- f) Monet ihmiset tinkivät vapaaehtoisesti aineellisesta elintasostaan
- g) Henkisten arvojen merkitys kasvaa
- h) Sukupuolten välinen tasa-arvo paranee
- i) Kaikkia ihmisiä kohdellaan tasa-arvoisesti
- j) Suomi on turvallisempi paikka elää
- k) Kulttuurinen moninaisuus Suomessa lisääntyy
- l) Suomi myöntää turvapaikan tai oleskeluluvan entistä useammalle
- m) Äänioikeuden ikäraja laskee 16 vuoteen
- n) Yleinen asevelvollisuus lakkautetaan
- o) Otetaan käyttöön perustulo
- p) Teknologian rooli ihmisten elämässä vahvistuu
- q) Itsestä poikkeavien ihmisten hyväksyminen ja ymmärtäminen lisääntyy
- r) Suomi osallistuu nykyistä enemmän köyhien maiden tukemiseen

(NB 2014)

K7 Miten paljon uskot voivasi vaikuttaa oman elämäsi kulkuun? ? Kerro mielipiteesi asteikolla yhdestä kymmeneen, jossa 1=en lainkaan ja 10=paljon. (1=en lainkaan – 10=paljon)

Seuraavaksi kysyn luottamuksesta

(NB2014)

K8 Oletko sitä mieltä että useimmat ihmiset tilaisuuden tullen yrittäisivät käyttää sinua hyväkseen vai luuletko että ihmiset yrittäisivät olla reiluja? Kerro mielipiteesi asteikolla nolasta kymmeneen, jossa nolla tarkoittaa, että useimmat ihmiset tilaisuuden tullen yrittäisivät käyttää sinua hyväkseen ja 10, että ihmiset yrittäisivät olla reiluja. (0–10, eos)

Seuraavaksi kysyn syrjinnästä. Syrjintä tarkoittaa sitä, että henkilöä tai ryhmää kohdellaan ilman hyväksyttävää oikeutusta eriarvoisesti esimerkiksi sukupuolen, iän, uskonnon, vamman, seksuaalisen suuntautumisen, etnisen alkuperän tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella vuoksi. Myös esimerkiksi koulukiusaaminen voi siis olla syrjintää.

K10A Oletko itse JOSKUS kokenut joutuneesi syrjityksi?

(1 kyllä usein / 2 kyllä joskus / 3 ei / eos)

K10B KYSYTÄÄN VAIN, JOS AINAKIN JOSKUS JOUTUNUT SYRJITYKSI, ELI JOS K10A = 1 TAI 2)

K10B Milloin olet joutunut syrjinnän kohteeksi? (valitse yksi)

1) Joudun edelleen / 2) Viimeisen 12 kuukauden aikana / 3) 1–5 vuotta sitten, 4) Kauemmin aikaa sitten

(NB1994 - 2013)

K11 Oletko samaa vai eri mieltä seuraavien väitteiden kanssa? (4 täysin samaa mieltä, 3 jokseenkin samaa mieltä, 2 jokseenkin eri mieltä, 1 täysin eri mieltä, 99 EOS)

- 1) Koulutus parantaa olennaisesti työnsaantimahdollisuuksia.
- 2) Suomessa sosiaaliturvalla eläminen on aivan liian helppoa
- 3) Pysyvästi työelämän ulkopuolelle jäävien määrä tulee kasvamaan.
- 4) Ottaisit mieluummin tilapäistäkin työtä kuin eläisit työttömyyskorvauksella, jos käteen jäävä tulo olisi yhtä suuri.
- 5) Olisit valmis vaihtamaan asuinkuntaa työpaikan saamiseksi.
- 6) Suomalainen työelämä tarvitsee lisää ulkomaalaisia työntekijöitä.
- 7) Vaihdan työurallani työpaikkaa useita kertoja.
- 8) Vaihdan työurallani ammattia useita kertoja
- 9) Työelämä vaatii nykyisin työntekijöiltä niin paljon, että monet ihmiset palavat ennenaikaisesti loppuun.
- 10) Olen huolissani omasta jaksamisestani työelämässä tulevaisuudessa
- 11) Olen huolissani siitä, onko minulla töitä tulevaisuudessa
- 12) Menestyminen elämässä on itsestä kiinni
- 13) Henkilökohtainen köyhyys johtuu kunkin henkilön omista valinnoista

(EVA 2016, ISSP 2010)

K12 Entä oletko samaa vai eri mieltä seuraavien ympäristöön liittyvien väitteiden kanssa? (5 Täysin samaa mieltä, 4 Samaa mieltä, 3 En samaa enkä eri mieltä, 2 Eri mieltä, 1 Täysin eri mieltä, 99 EOS)

- a) Ihmisen vaikutus ilmaston lämpenemiseen on tosiasia
- b) Tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ympäristösyistä
- c) Olen vähentänyt kuluttamistani ympäristösyistä
- d) Tiede ja teknologia ratkaisevat ympäristöongelmat
- e) Ympäristöongelmiin löydetään maailmanlaajuisesti kestäviä ratkaisuja
- f) Ihmisten hyvinvoinnin jatkuminen voi perustua vain taloudelliseen kasvuun
- g) Ympäristönsuojelu edellyttää Suomelta talouskasvua
- h) Jatkuvasti kasvava talous on mahdollisuus maapallon rajallisuuden vuoksi
- i) Minun ei ole järkevää toimia ympäristön puolesta, jos muut eivät toimi samoin
- j) Ekologisen jalanjäljen tulisi reilun takia jakautua tasaisemmin eri maiden kesken
- k) Tulevat sukupolvet joutuvat kärsimään, mikäli nykyinen ympäristön tuhoaminen jatkuu
- l) Saastuttaminen on epäeettistä

Nyt muutama kysymys epävarmuuden ja turvattomuuden kokemuksista

(kysytty NB 2004, 2006, 2010, osa myös 2014)

K13 Ajattele elämäsi viimeisen vuoden ajalta. Kuinka paljon koet epävarmuutta tai turvattomuutta seuraavien asioiden takia? (LUETTELE) (5=erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=eipaljon eikä vähän, 2=melko vähän, 1=erittäin vähän tai ei ollenkaan, 99=eiosaa sanoa)

- a) asuinympäristön turvattomuus
- b) itseen kohdistuva fyysinen väkivalta
- c) itseen kohdistuva henkinen väkivalta
- d) itseen kohdistuva seksuaalinen väkivalta
- e) oma yksinäisyys
- f) oma terveys
- g) oma tulevaisuus
- h) oma toimeentulo
- i) sosiaaliturvan leikkaukset

KYSYMYS ESITETÄÄN VAIN JOS K13b=5 tai K13b=4

K13b_2”Koetko turvattomuutta fyysisestä väkivallasta...

1) enemmän julkisissa tiloissa, 2) enemmän yksityisissä tiloissa, 3) molemmissa

KYSYMYS ESITETÄÄN VAIN JOS K13c=5 tai K13c=4

K13c_2”Koetko turvattomuutta henkisestä väkivallasta...

1) enemmän julkisissa tiloissa, 2) enemmän yksityisissä tiloissa, 3) molemmissa.

KYSYMYS ESITETÄÄN VAIN JOS K13d=5 tai K13d=4

K13c_2”Koetko turvattomuutta seksuaalisesta väkivallasta...

1) enemmän julkisissa tiloissa, 2) enemmän yksityisissä tiloissa, 3) molemmissa.

(kysytty NB 2004, 2006, 2010)

Nyt esitän muutamia maahanmuuttoon liittyviä väitteitä.

(NB 2005, 2010, osa myös 2014)

K15 Oletko samaa vai eri mieltä seuraavien väitteiden kanssa? (5 = täysin samaa mieltä, 4 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 1 = täysin eri mieltä, 99 = ei osaa sanoa)

- a) Ulkomaalaiset ovat monipuolistaneet suomalaista kulttuuria
- b) Olisi hyvä, jos Suomeen tulisi enemmän ulkomaalaisia
- c) Minulla on maahanmuuttajataustaisia ystäviä
- d) En voisi kuvitellakaan maahanmuuttajaa puolisoikseni
- e) Suomalaisnuorten pitäisi liikkua enemmän ulkomailla
- f) Jos olisin työnantaja, valitsisin kahdesta yhtä pätevistä työnhakijasta syntyperäisen suomalaisen
- g) Suomalaisten velvollisuutena on auttaa ja tukea maahanmuuttajia
- h) Maahanmuuttajataustaisia kohdellaan Suomessa epäoikeudenmukaista kohtelua etnisestä taustastani johtuen
- i) Yhteiskunnan maksamat tuet kuuluvat ensi sijassa suomalaisille, ei ulkomaalaisille
- j) Olen kokenut epäoikeudenmukaista kohtelua etnisestä taustastani johtuen
- k) Minulle on tärkeää että ystäväni ovat syntyneet Suomessa
- l) Ystäväni ihonvärillä ei ole minulle mitään väliä
- m) On arvokasta, että Suomessa asuu eri kulttuuritaustoja edustavia ihmisiä.
- n) Maahanmuuttajat ovat korvaamaton ja tarpeellinen osa suomalaista yhteiskuntaa.

K16 Kuinka paljon naapurustossasi oman arviosi mukaan asuu eri kulttuuritaustoja edustavia ihmisiä?

(1 Ei lainkaan, 2 Vähän, 3 Jonkin verran, 4 Paljon, 99 En osaa sanoa)

K17 Kuinka paljon olet arkielämässäsi tekemisissä eri kulttuuritaustoja edustavien ihmisten kanssa?

(1 En lainkaan, 2 Vähän, 3 Jonkin verran, 4 Paljon, 99 En osaa sanoa)

Nyt kysyn muutaman niin sanottuun etniseen profilointiin liittyvän kysymyksen

Seuraavaksi muutama autoiluun liittyvä kysymys

K22 Kuinka monta henkilöautoa kotitaloudessasi on?

- a) Ei yhtään
- b) Yksi
- c) Kaksi tai useampia

Alle 18-vuotiaat vastaajat:

K23a Aiotko ajaa henkilöauton ajamiseen oikeuttavan ajokortin?

- a) Kyllä, ennen kuin täytän 20 vuotta
- b) Todennäköisesti, mutta myöhemmin
- c) En todennäköisesti aio
- d) En ehdottomasti aio
- e) (En osaa sanoa)

18 vuotta täyttäneet vastaajat:

K23b Onko Sinulla henkilöauton ajamiseen oikeuttava ajokortti?

- a) Kyllä
- b) Ei ole, mutta aion hankkia kahden vuoden sisällä
- c) Ei ole, mutta aion hankkia myöhemmin
- d) Ei ole, enkä todennäköisesti aio hankkia
- e) Ei ole, enkä ehdottomasti aio hankkia
- f) (Ei ole, enkä osaa sanoa, aionko hankkia)

Ajokortittomat vastaajat, eli jos vastasi ed. kysymykseen >< a tai ikä < 18

K24a Seuraavat väittämät koskevat suhtautumista ajokortin omistukseen ja autoiluun. (Täysin samaa mieltä – Jokseenkin samaa mieltä – Ei samaa eikä eri mieltä – Jokseenkin eri mieltä – Täysin eri mieltä)

- a) Ajokortti olisi minulle hyödyllinen työn tai työllistymismahdollisuuksien kannalta
- b) Käytän rahani mieluummin muuhun kuin ajokortin hankintaan
- c) Ystäväpiirissäni ajokortin hankkimista pidetään itsestäänselvyytenä
- d) En halua rakentaa elämäni yksityisautoilun varaan
- e) Mikään muu liikkumistapa ei voi korvata omalla autolla liikkumisen vapautta
- f) Oma auto on lapsiperheelle välttämätön asuinalueellani
- g) Autolla kulkeminen on minulle välttämätöntä pitkien tai hankalien kulkuyhteyksien vuoksi
- h) Jos asuinalueellani on tulevaisuudessa hyvät joukkoliikennepalvelut, olen valmis jättämään hankkimatta oman auton tai luopumaan autosta
- i) Voisin korvata auton omistamisen autojen yhteiskäytöllä
- j) Ympäristösyöt vaikuttavat tulevaisuudessa päätökseeni hankkia auto tai luopua siitä

Ajokortin omistavat vastaajat, eli jos vastasi ed. kysymykseen = a

K24b Seuraavat väittämät koskevat suhtautumista ajokortin omistukseen ja autoiluun. (Täysin samaa mieltä – Jokseenkin samaa mieltä – Ei samaa eikä eri mieltä – Jokseenkin eri mieltä – Täysin eri mieltä)

- a) Ajokortti on minulle hyödyllinen työn tai työllistymismahdollisuuksien kannalta
- b) Ystäväpiirissäni ajokortin hankkimista pidetään itsestäänselvyytenä
- c) Haluan, että minulla on auto aina käytössäni
- d) Mikään muu liikkumistapa ei voi korvata omalla autolla liikkumisen vapautta
- e) Oma auto on lapsiperheelle välttämätön asuinalueellani
- f) Autolla kulkeminen on minulle välttämätöntä pitkien tai hankalien kulkuyhteyksien vuoksi
- g) Jos asuinalueellani on tulevaisuudessa hyvät joukkoliikennepalvelut, olen valmis jättämään hankkimatta oman auton tai luopumaan autosta
- h) Voisin korvata auton omistamisen autojen yhteiskäytöllä

i) Ympäristösyöt vaikuttavat tulevaisuudessa päätökseeni hankkia auto tai luopua siitä

(NB 2007)

K25 Missä Suomen kunnassa tai kaupungissa asuisit mieluiten? (KUNNAT ESIKOODATTU)

K29 Kuinka tyytyväinen olet nykyiseen elämääsi kaiken kaikkiaan kouluarvosana-asteikolla 4-10?

Lopuksi kysyisin vielä muutaman avoimen kysymyksen, johon voit vastata omin sanoin

OHJE HAASTATTELIJALLE: MYÖS VASTAUKSET KUTEN ”EN OSAA SANOA”, ”EN TIEDÄ VIELÄ” OVAT ARVOKKAITA

K30 Missä ammatissa haluaisit tehdä töitä tulevaisuudessa? _____

K31 Millaisia ovat tulevaisuuden unelmasi? _____

K32 Entä millaisia ovat tulevaisuuden pelkosi? _____

Kysyisin vielä lopuksi muutamia taustatietoja.

T1 Mikä on sukupuolesi:

Nainen / Mies / Muu / Ei osaa tai halua sanoa

T2 Minkä ikäinen olet? (TAI: IKÄ SUORAAN REKISTERISTÄ)

T3 Mikä on tämänhetkisen asuinpaikkasi postinumero? (TAI: SUORAAN REKISTERISTÄ)

T4 Mikä on äidinkielesi? (suomi / ruotsi / muu, mikä?)

T5 Mikä on asumis- ja perhemuotosi? Oletko ...? LUETTELE

- a) Yksin asuva (myös soluasunto)
- b) Avio- tai avoliitossa, lapseton
- c) Avio- tai avoliitossa, myös lapsia
- d) Yksinhuoltaja
- e) Vanhempien/vanhemman/muun huoltajan luona asuva
- f) Muu asumis- ja perhemuoto
- g) Ei vastausta

T6 Mikä on äitisi koulutustaso?

LUETTELE, MERKITSE YLIN

- a. ammatillinen perustutkinto
- b. ylioppilastutkinto
- c. opistotutkinto
- d. ammattikorkeakoulututkinto
- e. yliopistotutkinto
- f. ei tutkintoa
- g. en osaa sanoa
- h. ei äitiä

T8 Kun ajattelet peruskouluikäsi, niin oliko perheesi tekemisissä lastensuojelun sosiaalityön kanssa?

(ei / kyllä / eos)

T9

- a) Missä maassa olet syntynyt? ____ Esikoodeiksi ainakin: Suomi, Ruotsi, Venäjä, Viro
(b KYSYTÄÄN JOS SYNTYNYT SUOMEN ULKOPUOLELLA)
- b) Minä vuonna olet muuttanut Suomeen? (tarvittaessa viimeisin muuttovuosi)_____
- c) Oletko Suomen kansalainen? (kyllä / ei / eos)
- d) Missä maassa äitisi on syntynyt? _____
- e) Missä maassa isäsi on syntynyt? _____

T10 Koetko kuuluvasi vähemmistöön seuraavien asioiden suhteen?

(KYLLÄ, PALJON / KYLLÄ, VÄHÄN / EN / EOS)

- a) Etninen tausta
- b) Kieli
- c) Uskonnollinen tai aatteellinen vakaumus
- d) Seksuaalinen suuntautuminen tai sukupuoli-identiteetti (kuten homo, lesbo, transihminen tai intersukupuolinen)
- e) Vammaisuus tai pitkäaikaissairaus
- f) Ulkonäkö (kuten ihonväri, pukeutuminen tms.)
- g) Jokin muu vähemmistö

Vielä muutamia taustatietoja

T11 Teetkö tällä hetkellä palkkatyötä?

- a) Kyllä,
- b) Ei
- c) Ei vastausta / eos

T12 Mikä on tällä hetkellä pääasiallinen toimintasi? Oletko ...

- a) Koululainen tai opiskelija
- b) Palkkatyössä (haastattelijalle ohjeeksi: myös apuraha kuuluu tähän luokkaan)
- c) Yrittäjä
- d) Työtön
- e) Vanhempainvapaalla
- f) Työpajassa, ammattistartissa, työharjoittelussa tai työkokeilussa
- g) Jokin muu, mikä? _____
- h) Ei vastausta

KYSYTÄÄN, JOS VASTASI KYSYMYKSEEN T12 "TYÖTÖN"

T13 Kuinka pitkään olet nyt yhtäjaksoisesti ollut työttömänä? Arvioi aika kuukausina.

Noin _____ kk

T14 Mikä on ylin tähän mennessä suorittamasi tutkinto? (VAIN YKSI ELI YLIN TUTKINTO MERKITÄÄN. LUETELLAAN VAIHTOEHDOT VAIN TARVITTAESSA.)

- 1) Yliopistotutkinto
- 2) Ammattikorkeakoulututkinto
- 3) Ylioppilastutkinto (eli lukio)
- 4) Toisen asteen ammatillinen tutkinto
- 5) Ei mitään mainituista
- 99) Ei vastausta

T15 Oletko tällä hetkellä koulussa, opiskelemassa tai ammatillisessa koulutuksessa?

- 1) Kyllä
- 2) Ei
- 3) Ei vastausta

T18 KYSYTÄÄN, JOS VASTASI "KYLLÄ" KYSYMYKSEEN T15

T16 Oletko tällä hetkellä...?

- 1) Peruskoulussa
- 2) Lukiossa
- 3) Ammatillisessa koulutuksessa
- 4) Ammattikorkeakoulussa
- 5) Yliopistossa
- 6) Jossain muualla
- 7) Ei osaa sanoa

Haastattelu tuli nyt valmiiksi. Kiitos arvokkaasta avusta!